

Groeikracht (Johannes 15: 1-17) verkondiging 28 januari 2024

Gemeente van Jezus Messias

In het evangelie van Johannes vinden we Jezus' schitterende woorden over de wijnstok en de ranken. Hij is de rank en zijn Vader de wijngaardenier. De wijngaardenier snoeit de ranken die geen vrucht dragen. Hij werpt ze weg. Opdat de ranken die wel vol vrucht zitten, nog voller kunnen worden. Deze icoon van woorden duidt allereerst op Jezus' eigen bestaan. Zijn leven is er een van snoeien. Hij verlaat zijn ouders, zijn geboorteland om de weg van gerechtigheid en liefde te gaan.

De beschikbaarheid van de wijnstok is niet zonder lijden. Het loslaten van zijn familie en zijn thuis schenkt Jezus echter ook groeikracht. Juist het snoeien, het afscheid nemen, ja zelfs van zijn eigen leven, schenkt toekomst, vrucht, opstanding. De icoon van de wingerd is een opstandingswoord, waarin het lijden als overwonnen wordt beschouwd. De overgebleven ranken zijn immers vruchtbaar en dienen de wijn van het Koninkrijk. Vol rond, met een goede afdrank.

Het beeld van de wijnstok en de snoeiende wijngaardenier beschrijft tevens ons leven. Niet alleen bespiegelt de icoon van de wijnstok de weg die Jezus gaat, het tekent ook mijn reis door het bestaan. Ook ik zal moeten snoeien in ranken die geen vrucht dragen om volwassen te kunnen worden. Wie het lef heeft het snoeimes te hanteren, ontvouwt zich steeds meer als een heel mens. Voltooid in liefde en barmhartigheid. Mensen moeten snoeien, willen ze vrucht dragen.

Een van de meest lastige zaken om in te snoeien zijn relaties. We zijn als mens geroepen om met anderen in relatie te treden. Zonder medemens ben ik niets. We zijn sociale wezens. Toch geldt ook hier dat we moeten durven snoeien. Als een relatie knelt, jouw leven niet vruchtbaar maakt, dan is het zaak die rank weg te werpen. Hoe pijnlijk het voor de ander ook kan zijn, een relatie in stand houden die geen vrucht draagt, die niet tot ontplooiing leidt, is zinloos. Natuurlijk is het verdrietig wanneer je als mens een relatie moet beëindigen. Zeker wanneer je iemand al jaren kent. Toch is de wijnstok icoon helder. Snoei. Laat los. Want je verwordt als mens tot een dode wijnstok. Dor hout. Uitgedroogd. Zonder leven. Het is de paradox van het leven dat wie snoeit, juist groeit. Loslaten is niet alleen maar verlies, het biedt ook ruimte voor ontplooiing.

Het snoeien van een wijnrank is trouwens een vaardigheid die met volle aandacht gedaan moet worden. Een goede wijngaardenier snoeit niet in het wilde weg een paar ranken. Snoeien vraagt concentratie en vaardigheid. Een helder oog dat naar de onvruchtbare ranken speurt en een trefzekere hand die het scherpe mes kan hanteren.

Je leven wordt vruchtbaar, wanneer je durft te snoeien. Het doet soms pijn, maar volwassen worden is een proces van vallen en opstaan. Inzicht, wijsheid, mildheid, producten van een vruchtbaar leven, zijn niet los van 'snoei' te koop.

Een bekende boeddhistische spreuk luidt: 'Zonder modder, geen bloemen'. 'No mud, no lotus'. Zoals een wijnrank niet zonder snoei, zonder pijn tot vruchtbaarheid komt, zo ook een lotus bloem. Schoonheid groeit niet vanzelf. Je moet als mens regelmatig door de modder, door de shit, populair gezegd. Dan pas kun je als een lelie stralen. Verdriet en pijn zijn onlosmakelijk met het bestaan verbonden. Christus als wijngaardenier leert ons dat je uiteindelijk een vruchtbaar leven mag oogsten. Dit vraagt geduld. Verblijven in de wachtkamer van de hoop. Je moet het uit zien te houden in de modder, zodat de kiem van een nieuw verstaan kan rijpen. In het vertrouwen dat uit de kiem iets bijzonders kan groeien. De bloem is niet zonder de modder te koop.

Ik ben dankbaar dat ik dit proces van snoeien, van het uithouden in de modder, in het midden van de gemeente van de Messias mag volbrengen. Ik ben niet alleen in de zoektocht van het leven. Samen, als mensen van de weg, ondersteunen we elkaar in het groeien naar wijsheid en schoonheid. 'De maaltijd van de Heer', waarin we brood en wijn delen is daar het symbool van.

Regelmatig snoeien is nodig om goede druiven te krijgen. In deze gemeente van de Levende is het van levensbelang dat er mensen zijn die de gave bezitten van onderscheiding. Mensen die in staat zijn om te onderscheiden wat werkelijk voor deze gemeenschap van mensen van belang is. Waar willen we ons als gemeente van de Messias op focussen? Wat staat er op onze agenda? Ook hier is lef vereist om te snoeien in dat wat niet tot groei en wijsheid leidt.

Het bijzondere van groei is, dat er een grens aan is gesteld. Grenzeloos groeien betekent wildgroei en daar wordt niemand gelukkig van. Groei in de gemeente heeft tot doel: het leven te leren verstaan. Groeien naar innerlijke verdieping. Groeien in geloof heeft niet zozeer te maken met groeien in aantal, maar eerder een groeien in diepgang. Dat we het bestaan gaan doorzien. In de ontmoeting met de Eeuwige, met de ander en vooral ook: onszelf.

Op naar een mooie oogst: een goede wijn, met een rijke afdronk.

Moge het zo zijn.

Jeroen Jeroense

22 januari 2024

De lotusbloem

In troebel water groeit zij
Onweerstaanbaar aangetrokken
Door dat licht
Dat zij niet kent
Maar wel voorvoelt
En dat aan haar trekt
Haar aantrekt
Haar omhoog heftén haar uitnodigt op te klimmen
En dat zij plotseling ontmoet
Wanneer zij door het wateroppervlak breekt
Dan bloeit zij op
En opent zich
In schoonheid
En niets kan haar beletten
Om te geuren